

ཕྱང་ཕྱང་ཕྱང་དབྱང་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འབྲུག་ཆོག་ཀྱི་རྒྱ་ཡོན་ལྷན་ཁང་།
རྒྱལ་ཨིན་ཞི་བླ་ཁང་། རྒྱལ་ཡོངས་ཨིན་ཁྱོད་པཅས་བྱིས་པ་དང་ལོ་འདས་པར།
མི་མཐུན་ཕྱེ་ཕྱང་མི་ཚུ་གཤེགས་པ།

[illegible][illegible]

མཁས་ཅན། ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཕུལ་
བྱང་འགོ་ཁྲིད་པ། གྲུང་གི་གྲུང་ཁྲོན་ཉང་
གྲུང་དབྱང་ཆབ་མིང་ཅུས་སྐབས་བཅུ་བཞི་
པ་དང་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པ་འི་རྒྱུ་ལྷན་དང་རྒྱལ་
འིང་རྒྱུ་ཁྲུང་ཁབ་གི་དེ་རྒྱའི་ཅུང་ལི་སློམ་མཐུན་
གྲུང་ཁྲུང་ཅི་སློན་གཞི་མོག་ནས་སློན་བཅས་
བྱས་ཀྱང་ཕན་འབས་མ་ཐོན་པར་2026
ལོའི་ཟླ་བ8མཇུག་12ཉིན་གྱི་རྒྱ་ཆོད་11དང་
སྐར་མ06ལ་ལེ་ཅིང་དུ་སྐྱབ་ཤེགས་པ་དང་།
སྐྱབ་ཤེགས་སྐབས་དགྲུང་ལོ98ཟིན།
ཟླ་མཐུན་གྲུང་ཁྲུང་ཅི། 1928ལོའི་
ཟླ་བ10པར་འབྲངས། ཉུང་ནན་ཁྲང་མ་
བ། 1948ལོའི་ཟླ་བ12པར་གསར་བརྗེའི་
ལས་ཀར་ཁུགས། 1949ལོའི་ཟླ་བ10པར་
གྲུང་གི་གྲུང་ཁྲོན་ཉང་ལ་ཁུགས། ཁོང་སྐྱབ་
ལྷ་བའི་དུས་ནས་མེས་རྒྱལ་ལ་དགའ་ཞེན་
དང་། སྐྱབ་སློང་ལ་འབད་བརྩོན། ཡར་

ལྷན་བཞོན་ཡིན། རྒྱ་བརྟན་འགྲུང་མེད་
དང་རྒྱལ་ཁབ་པ་རློན་ལས་འཛུལ་བ་བཅས་
གནང་ཞིང་། 1947ལོ་ནས་1951ལོ་
བར་། ཆིང་ཏུ་ཤོང་བཞུགས་འདུལ་ཚན་
ཁག་གི་ཤོག་འདུལ་བཅོ་ལྔ་བཞུགས་ཆིང་ལས་ཀྱི་
ཤོང་བཞུང་གནང་བ་དང་འབྲེལ་“དཔངས་
གཙོ”འི་ལྷན་གསར་པའི་གཞིན་རྩའི་
མནའ་འབྲེལ་”ནང་ཞུགས། 1951ལོ་ནས་
1952ལོ་བར་། བྱང་ཤར་བཅོ་ལས་ཕུང་
འཆར་འགོད་ཁྲའི་ཐོན་སྐྱེད་འཆར་འགོད་
ཁང་གི་ཀྲུའི་མེན་གཞིན་པའི་འགན་བཞེས་
1952ལོ་ནས་1958ལོ་བར་། སྨེ་ཇེས་ཀྱི་
རྒྱལ་ཁབ་འཆར་འགོད་ཀྱི་ཡོན་ལྷན་ཁང་
འབར་འགྲལ་རྩས་དང་ཕྱོགས་བསྐྱར་རྩས་
ཀྱི་ཚུལ་ཁང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་འཆར་འགོད་
ཀྱི་ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་ཀྲུའི་མེན་གཞིན་ལས་ཁང་
གི་ཁྲུའི་ཁང་གཞིན་པ། རྒྱལ་ཁབ་འཆར་
འགོད་ཀྱི་ཡོན་ལྷན་ཁང་འབྲམ་ཆས་རྩས་

ཚུགས་བསྐྱེས་ཁྲུའི་ཁྲུ་ཡང་གཞོན་པ་
 བཅས་ཀྱི་འགན་བཞེས། 1958ལོ་ནས་
 1969ལོ་བར། རྩ་ཆེས་སྐུ་ཁབ་འཆར་
 འགོ་དཔྱད་ཡོན་ལྷན་ཁང་ལས་ཁྲུ་དཔེ་ལས་
 ཞོན་སྡེ་བ་ལྷུའི་དགོ་ཆུན་དང་ཁྲུ་དམངས་
 དཔལ་འབྱོར་ཚུགས་བསྐྱེས་ལུས་ཀྱི་ལག་
 རལ་ཆེ་མོ་བ་གནང་། 1970ལོ་ནས་
 1975ལོ་བར། ཁྲུ་ཁབ་འཆར་གཞི་ལྷན་
 ཡོན་ལྷན་ཁང་གི་“ལུ་བརྟན”ལས་ཁྲུ་
 སྡེ་བ་ལྷུ་དང་ལ་ཆུ་ཁྲུ་དཔེ་བརྟན་།
 1975ལོ་ནས་1979ལོ་བར། རྩ་ཆེས་སྐུ་
 རྩ་ཆུས་བཟོ་ལས་ཤུལ་ཡི་མདོར་ལས་ལུས་
 སྡེ་གཉེས་འཛིན་གྱི་དང་བཟོ་སྐྱེད་ཀྱང་
 མཁེ་གཞུང་ལས་ཁང་གི་ཀྱུལ་ཟིན་གཞོན་པ་
 དང་། ཀྱུལ་ཟིན་ལག་རལ་ཆེ་མོ་བ་གཞོན་
 པ། ཡང་གྲི་ཆུ་ཆོག་ལས་ཆོན་རིག་ཁང་བཟོ་
 ལས་དཔལ་འབྱོར་ཞིབ་འཇུག་ཁང་གི་ཀྱུལ་
 ཟིན་བཅས་ཀྱི་འགན་བཞེས། (ཡང་
 རྩ་ཆུ་འཛིན་པར་གཞིགས།)

ཐུང་ཐངས་ལེགས་བཅོས་དང་འགྲེལ་
རྒྱུ་ལྟར་བ་མེད་ཀྱིས།

ས་གནས་མང་པོས་གསར་གཏོད་བྱི་བས་མ་གློ་ལ་བརྟེན་ནས་
གཙོད་འཁོག་གཙོད་བཟུང་ལུས་པ་མེ་ཏུ་བཟང་།

[illegible]

ལུང་དཔོན་མ་ལག་གི་ལམ་སྒྲུབ་གསར་
 པ་བརྟུགས་ནས་ས་གཤིས་གནོད་འཚེ་སྤྱོད་
 འཁོག་བྱས། རྒྱ་འབྲུབ་དུས་ལུང་ལ་
 དབྱིབས་རྟོག་འཛིང་ཆེས་ཉིན་ལྟར་སྐོར་ཞིབ་
 དང་གྲལ་བཤེར་བྱས་ན་གཞི་ནས་ཉིན་མེད་གྱི་
 མཐིམ་ཚད་སྲུང་བྱབ་ཅིས་པའི་སྐད་ཆ་འདི་ནི་
 སྤྱི་ཁྱོད་ཞིང་ཆེན་དཀར་མཛོས་པོད་རིགས་རང་
 རྒྱུད་ཁྲལ་གྱི་ཉལ་རྒྱ་རྒྱུ་ཚུད་མཁམ་མེད་པོ་ལྟུང་
 ཤོག་གི་ལུང་དཔོན་མི་ལུང་ཤིང་གིས་བཤད།
 མི་ལུང་ཤིང་གིས་ལུང་ལག་རྩེ་ཁྲིད་དེ་རུབ་རྒྱུད་
 ལུང་པའི་ས་ཁོངས་ཡོངས་སུ་བརྒྱུད་དེ་རྒྱ་
 རྩ་ཅན་གྱི་ལུང་ལྟར་སྐོར་ཞིབ་གྲལ་བཤེར་
 བྱིད་བཞིན་ཡོད་པ་ཤིང་།

འི་ཡུང་མེད་དང་གནས་སྐུལ་ལྟ་ཞིབ་
 ཚད་ལེན་པ་གཤམ་གཟུགས་ཀྱི་ཡུང་ལུར་བརྒྱུ་
 བས་འི་ཉིལ་བའི་མདོན་མེད་རྒྱུན་དཀ་ལ་ཞིབ་
 བཤེར་ཞིབ་ཚགས་བྱས་ནས་ཡུང་པའི་འདམ་རྩ་
 གསོག་པའི་གནས་ཚུལ་དང་། རྩ་ལམ་གྱི་རྩ་
 གནས་འལྱར་ཐོག་མོ་འགོད་བྱས་ཏེ་ལམ་རྒྱུད་
 གྱི་ཚོན་ཚུད་ཉེན་བརྟེན་ལྟ་དང་དང་ལྟ་ཞིབ་
 ཚད་ལེན་སྒྲིག་ཀས་འཕོར་རྒྱུད་གནས་ཚུལ་ལ་
 འེར་བཞིན་ཞིབ་བཤེར་བྱས་པ་རེད། དེ་ལྟ་
 གཤམ་རྒྱུན་རྣམ་ཅན་གྱི་རྩ་ཞིབ་ནི་མི་ཁྱེད་གྱིས་
 ཡུང་དཔོན་ལམ་ལུགས་ཁྱོད་ཡོངས་ནས་བྱལ་
 གདལ་བཏང་བ་དང་འི་ཁྲལ་གྱི་ས་གཤིས་

གནོད་འཚེ་འགོན་བློན་ལུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་
བའི་བསྐྱེད་ཤིང་གི་ཞུགས་ཀྱིང་།

2024ལོ་ནས་བཟུང་། སྤྱི་ཁྱོན་གྱི་ས
དཀར་མཛེས་ཁྲུལ་དང་། གལ་གྲགས་རྒྱུ་ཁྲུ་
རྒྱུ་ལྟུང་། ལེ་འདུན་ཁྲུལ་སྐྱེ་གས་ཆུ་ལྟུང་
དང་འདམ་རྩི་རྒྱ་རུད་ཀྱི་གནོད་འཚོ་ཐོན་
མང་བའི་ས་གནས་སྤྱི་ལུང་དཔོན་ལམ་ལུགས་
ཚོད་ལྟ་བྱིད་འགོ་བསྟུགས་པ་དང་། ཁྲུལ་3དང་
ཁྲུ་ཁྲུ་ལ་ལུང་དཔོན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ལ་ལག་
བསྟུགས་ནས་ཆེད་མིས་དོ་དམ་སྟུང་སྟུང་བྱས་
ཏེ་ལུང་དཔོན་དང་གནས་དཔོན་ཁྲོན་ཁྲོན་2.1
བཞི་དང་ཁྲི་གུ་བྱས་ཏེ་མངོན་མེད་ཁྲོན་དང་སྐྱོད་
ཞིབ་དང་ཉེན་བརྩོན་ཁྱོན་ཏོང་། འཛུབ་བསྟུན་
ཐག་གཅོད་བར་གྱི་འབྲེལ་ཐག་ཕྱིལ་པོའི་འགན་
ཁུངས་དང་བསྟུགས་པ་རེད།

དགའ་ར་མེས་ཁྱེས་ཀྱིས་“མྱོད་རིམ་པ་འི་
 སྤྱི་ཁྱབ་ལུང་དཔོན་དང་ཡུལ་གྱི་ལུང་དཔོན་
 གྱི་མེས་པའི་ཡན་ལག་ལུང་དཔོན། མདོན་
 མེད་སྐྱོད་དབར་བྱུང་གནས་ཀྱི་གནས་དཔོན་
 བཅས་ཀྱི་འགན་འཁལའི་མ་ལག་བརྟགས་ཏེ་
 གནམ་གཤིས་དང་རྒྱ་བོད། རང་བྱུང་ཐོན་
 ལུངས། འཚུབ་བསྐྱར་དོང་མ། འགྲུལ་འགྲུལ་
 སྤྱེལ་འབྲེན་སྟགས་སྟེ་ཆོད་ཀྱི་ལྷ་ཞིབ་ཆད་ལེན་
 ཐོན་ལུངས་གཅིག་གྱུར་འཆར་འགོད་བྱས་ནས་
 ཡུལ་གྱི་དམ་ཁྱེད་པ་དང་གྱོད་ཆོའི་ལས་ཁྱེད་
 པ། གྱོད་ཆོར་བཅའ་སྟོད་རུམི། མང་ཆོགས་
 ལྷ་ཞིབ་ཆད་ལེན་པ་བཅས་བསྐྱར་རུབ་བྱས་ཏེ་
 ལུང་ཤར་ཆད་མར་བདག་གཉེར་བྱེད་མཁན་
 ཡོད་པ་དང་། རྩས་མཆོམས་སྤྱེལ་ཡོངས་སྤྱེལ་
 ཆད་ལྷན་ཅན་གྱི་ལས་ཀའི་ལམ་སྤོལ་བརྟགས་
 བས་མདོན་མེད་སྐྱོད་དབར་བྱུང་ཡུལ་དང་།
 ཕྱིར་འཐེན་ལམ་བཟ། ཉེན་གཡོལ་ས་ཁོངས་
 བཅས་གནད་ལ་འཁལ་བའི་སྤོ་ནས་རྟགས་
 བརྟགས་སྟེ་གནོད་འཚོ་སྤོར་འགོག་གི་ཞན་ཆ་བ་
 གསལ་བྱས་ཡོད།

(ལྟ་འཁོམས་ཀྱིས་བཞུང་།)

ཉི་མ་དང་བར་སྐྱང་གནམ་གཤིས་ཀྱི་མཉམ་འབྲེལ་ཚོགས་ཚེན་སྐབས་གཉིས་པ་དང་མདོ་དུ་འཚོགས།

[illegible]

གཞས་ཀྱི་ལྷ་ཡུལ་དུ་འཛོམས་ནས་དུས་
ཡུག་ནིན་ལཱ་འདི་རིགས་གཞུང་གྲེལ་རེས་
ཁྲིང་ཉི་མའི་དངོས་ཁམས་དང་ལྷ་ཞིབ་
ཚད་ལེན་ལག་ཆལ་དང་། ཉི་མའི་འོད་
གྲོ་ར་དཔྱད་ཆས་ལག་ཆལ། AIམཁའ་
དབྱུང་ས་པོད་རྒྱུད་དང་དེ་བཞིན་རིམ་
བཤམ་བའི་རྒྱལ་འབྲེལ་རིག་ཚན་
སྤྲེལ་སྤྲོས་གཞིར་དཔྲིགས་ནས་བཤུ་

མེད་ཀྱི་ལྷན་པ་ཤེད།
 འགོ་འདྲེན་པ་མཛད་སྐོར་འབྲེལ་
 ཡོད་ཆོག་པ་ཞུགས་ཤིང་ཆོད་ཀྱི་འབྲེལ་
 ཡིན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཆོག་ལུང་བ་ཤེད་
 འགོ་འདྲེན་པ་མཛད་སྐོར་འབྲེལ་འབྲེལ་
 ཁྱེད་ཀྱི་མཛད་སྐོར་མཛད་སྐོར་འགོ་འདྲེན་པ་
 དང་། ཆོག་པ་འདྲེན་ཆོད་པ་ཁྱེད་ཀྱི་མཛད་སྐོར་
 ཁྱེད་ཀྱི་དང་དང་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན་པ་ཁྱེད་ཀྱི་དང་དང་།

ཚན་ཅིག་ཁྱེད་གདམ་ཚན་ཞིབ་འཇུགས་
 གྲུབ་དང་། འདབ་པ་རྒྱུད་གི་གནམ་
 དཔུང་ཉལ་ཞིབ་ཚད་ལེན་ཉལ་གནམ་གྱི་
 ལྷུང་འཆར་འཛད། ལྷུང་2.5ཉལ་ཉལ་
 རྒྱུད་ལེལ་ལས་གཞི་འཇུགས་སྐྱབ་ཐད་
 ཚེད་དོན་ལྷུང་ལེལ་ལས་ལེད།

(བར་རྟེན་བཞི་བར་གཟིགས།)

[illegible]

ཕྱི་ལོ་༨༥པའི་ཆོས་11ཉིན། གསར་
འགོད་པས་མི་དམངས་དངུལ་ཁང་
དཀར་མཛོེས་ཁུལ་ཡན་ལག་དངུལ་ཁང་
ནས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།
ད་ལོའི་ལྷ་བཟའ་པའི་ཆོས་31ཉིན་བར།
རང་ཁུལ་གྱི་ལྷ་བཟའ་དང་པོ་ནས་7པའི་

བར་ཟིན་ཁག་སྟོན་ཆེན་ཡོང་འབབ་
 མཆོར་དྲུང་ལྷ་98.78ལྷ་ཟིན། དེ་ནི་ན་
 ཅིང་གི་དུས་མཚུངས་ལས་འབབ་འཕམ་
 མཆོར་དྲུང་ལྷ་4.85ལྷ་བ་དང་དེ་ན་
 མེད་དུས་མཚུངས་ལས་བཟུ་ཆ5.16
 འཕམ། གྲུལ་ཡོངས་ཀྱི་ཚོར་ཤིང་སྟེང་

ཡོང་འབབ་བརྟན་པོའི་རང་འཕེར་པའི
 རྣམ་པ་རྒྱན་འབྲེངས་ལུབ་ནས། ཡོ
 ཇིལ་པོའི་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱོས་
 ཚད་མཐོན་པོ་ཡོང་བར་སྐར་གཞི
 བརྟན་པོ་བཞིང་ཡོད་པ་རེད།
 སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཡོང་འབབ་བརྟན

ཤ་འི་རང་འསར་པ་འི་མུ་པ་སྒྲིང་པ་
 མེན་པོ་འོག་སྒྲིང་པ་རྟ་མི་སྒྲིང་པ་འི་
 སྒྲིང་མེན་ལ་སྒྲིང་མེན་མེན་པ་རྟ་
 རེག་པ་སྒྲིང་པ་འི་རྟ་མི་མེན་པ་
 པ་འི་རྟ་མི་མེན་པ་ (པ་མི་མེན་
 པ་འི་པ་མི་མེན་)

རང་ཁྱལ་གྱིས་འཕྲོད་བཞེན་ཉེན་མེད་འགོག་སྤང་ར་བ་བརྟན་པོར་བསྐྱོད།

ད་ལོ་ནས་བཟུང་རང་ཁྱལ་གྱིས་
 ལྷན་ཞུས་བཞེད་གཏོང་དང་། ལྷན་
 ཡོངས་ནས་ཉེ་སྤུལ་སྒྲོལ། བཀག་
 ཞོས་དོན་མ་བཅས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་གཙོ་བོ་
 གསུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱལ་ཡོངས་ཀྱི་
 དམིག་བརྟེན་བྱུང་ཁོངས་ཀྱི་ཞེན་མེད་
 དཔེགས་སྤངས་པ་ལྟེན་ཡོངས་ནས་བཟན་
 དུ་བཅད་ཟླེ། ལྷ་མེ་བའི་མང་ཚོགས་ལ་
 ལྷན་བཅོས་ཞེན་མེད་ཡོང་བར་སྤངས་སྤྱོད་
 ཏན་ཏིག་བྱས་པ་རེད།

ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བར་གཞིགས་ན།
རང་ཁྱུལ་གྱིས་སྒྲ་རེ་བཞིན་ཁྱུལ་ཡོངས་ཀྱི
འཕྲོད་བརྟེན་ཁྱབ་ཡོངས་ཀྱི་ཉེན་མེད་ཐོན་

རྒྱུད་ལས་དྲོན་པ་གོང་གཏོང་བྱ་རྒྱ་རྒྱུ
 འཁྲུངས་དང་། རྒྱུད་ཁྲུང་ཁྲུང་ལག་གི
 འཕྲོད་བརྟེན་ཕྱེ་ལག་དང་། གན་གཏོགས
 རྒྱུན་བཅས་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཉེན་མེད་ཐོན་
 རྒྱུད་ཀྱི་འགན་འཁུལ་གཙོ་པོ་དང་མ་འཛིན་
 དང་དྲོན་ལ་འཁྲུལ་ཏེ། མི་ཚོན་མེ་གསོད་
 ཉེན་མེད་དང་། རྒྱན་བཅས་རྒྱིག་ཆས་
 འཁོར་རྒྱུད་། རྒྱན་ཁང་གི་འགོ་ནད་རྒྱུན་
 འགོག་ཚོད་འཛིན་མོགས་གཙོ་གནད་ཁྲུང་
 ཁོངས་ལ་དམིགས་ཏེ། ལྷ་མོར་འགྲུལ་ཆས་
 གྱིས་ཉེན་ཁའི་མངོན་མེད་རྒྱུན་དང་ལེགས་
 རྒྱུག་དང་། གནས་བབ་རྩོན་དཔག་། ལྷན་
 ལས་ཅན་གྱི་ཉེན་མེད་འགོག་ཐོན་ལས་དྲོན་

གྲིན་མ་པ་བསྐྱབ་པ་ཤེད།
 ལུལ་པོ་དང་བསྐྱེད་ཁོངས་གཏོགས་
 གྲིས་ཆེད་དོན་ལས་དོན་ཚོ་རྒྱུད་ཀྱི་འཕེལ་
 བས་རྒྱུ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་185དང་ལྷན་སྐྱེས་
 ཐང་གཏོགས་ཚན་པ་ལག་ཏུ་བསྐྱེད་དེ་
 རྒྱུན་ཆད་ཅན་གྱི་སྐྱོན་ལྡན་ཉེན་མེད་ཐོན་
 སྐྱེད་དང་། མེ་ཐོན་ཉེན་མེད་གྱི་རྩ་སྐྱེས་
 མཐུ་བཟིན་ཞིབ་བཤེར་དང་བཅས་སྐྱིག་པའི་
 “ཁྱིམ་གཞུང་པའི་”ལས་དོན་སྐྱེལ་པ་ཤེད་
 མིག་སྔར་ལུལ་པོ་དང་སྐྱིས་ཅིམ་ཆེས་བྱས་
 བ་སྐྱབ་པཅས་སྐྱིག་གཞི་107ལ་ཞིབ་
 བཤེར་ཐེངས་10ལྟས་པ་དང་། ཉེན་མེད་
 གྱི་མི་མ་དོན་པའི་སྐྱོན་དན་705ལྟས་

པཤེར་བྱས་ནས་བཅོམ་སྒྲིག་ལག་687
བྱས་པ་དང་། རྟག་འཕྲོ་ལག་18ཙེང་མ
ཙེས་ཁྲིའི་དོང་མ་དུ་བརྟུག་པ་དང་དུ་མ
བཀག་ནང་བརྟུག་པར་བརྟུག་པ་ཤེད།
ཐྱིབ་ཆད་ཁྲུལ་འཕྲོད་བརྟེན་
ཁོངས་གཏོགས་ཀྱིས་ཉེན་མེད་ཐོན་སྐྱོད་
བཅོམ་སྒྲིག་གི་པན་འབྲས་རྒྱུན་མཐུད་
ངང་སྤ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དང་། ལས་
རིགས་ཉེན་མེད་ཀྱི་ཞན་ཆ་རྒྱུན་ཆད་མེད་
པར་གསལ་ནས་ཁྲུལ་ཡོངས་ཀྱི་མང
ཆོག་སེལ་ཉེན་མེད་དང་བརྟན་བཟོད་གི་
ལྷན་བཅོམ་ཁོངས་ཕྱག་བརྟུན་རྒྱ་ལོན་པ་
ཤེད། (བདེ་སྐྱོད་ཀྱིས་བརྟུན།)